

ובדרכי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד...

פניני הלכה

הנחת שערות הזקן שנתלשו בספרי קודש

כתב מרן הגר"י רצאבי שליט"א ב'עיני יצחק' סי' קס"ו אות כ"ה ד"ה ועל [המודגש הוא לא במקור] וז"ל: ועל דרך זו יש שנהגו להצניע בתוך הספרים שערות זקנם שנתלשו, וטעמם על פי הוזה"ק באיזרא וביתר ספרי הקבלה במקומות רבים שביארו הסודות הנרמזים בדיקנא קדישא כנודע. ובשער המצוות להאר"י דף כ"ד ע"א איתא שהם צינורות של שפע, ולכן אין לתלוש מהם אפילו שעה אחת יעו"ש, ובדברינו לעיל הלכות גילוח פיאות הראש והזקן סימן קמ"ט סעיף ה', והערה כ"ד ד"ה יש. וולפי כך יש המושיטים ידם לפרקים לנגוע בזקן חברים ומנשקים הים, וכדלעיל בחלק או"ח הלכות קריאת ס"ת סימן כ"ב הערה ז' ד"ה כשכורעים. וזה לשון מהר"מ חאגיז במשנת חכמים מעלה ה' אות רי"ט, אמרו בספר החסידים על אבי אביו של רש"י שנהגה מכבד בזקנו את מקום הארוך שבו ספר תורה עי"ש, דעם היות כי שמועה זו אינה נכנסת לאזני מטעם הכמוס במעלת רמזי חלקי הזקן העליון, ואין דעתי מסכמת לזלזל המושך בעמוד השלישי

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

לא תקיפו פאת ראשכם (ויקרא יט. כז)

כתב מרן הגר"י רצאבי שליט"א בשע"ה יו"ד סי' קמ"ט ה"ה לאחר שהעלה קודם את עיקר הדין בגילוח פאות הראש וז"ל: וכל זה מעיקר הדין. אבל מן הראוי שלא להסיר זקנו כלל ועיקר בשום אופן, מכמה טעמים. וכן הוא מנהג ישראל קדושים מדורי דורות להניח הזקן כולו לגדל אפילו שיהא רחב וארוך מאד, זולתי מקרוב מאיזה סיבות החלו מקצתם לגלחו. ועל פי הקבלה אסור גם לתלוש ביד אפילו שעה אחת מדיקנא קדישא, כי עוקר בזה את צינורות שפע הקדושה מלמעלה. ובפרט עתה שהרבה מפרצי עמנו משחיתים את הזקן בתער, מצוה רבה לכלל ישראל להתחזק בזה ולא להקטינו אפילו במספריים, להראות לעיני כל שמצוות תורתנו הקדושה חביבות עלינו ואין אנו מתביישים בהן תם ושלום. עכ"ל.

וראה עוד מה שהעלנו במדור פניני הלכה כיצד התנהגו אבותינו לשערות הזקן שנתלש. ואני בעצמי ראיתי פעמים רבות כיצד נשקו זקני הזקנים, ולא עוד אלא שאפילו אני הקטן נשקו פעמים רבות אנשים את זקני, ופשוט שאינו מחמת מעלתי וכי מי אני ומה חיי וראיה לכך, שא"כ היה מנשקים ידי או ארכובות רגלי אלא מחמת מעלת קדושת הזקן וכדלעיל.

והנה בדורנו זה מתי מעט מגדלים זקנים ואף המגדלים זקנים הרבה מהם מסדרים אותו ע"י תספורת שיראו טוב וכלשונם, או שבכלל גידול זקנם אינו מחמת מעלת הזקן אלא מחמת שהינם חושבים שזה יותר מכובד להיות עם זקן [משום שלדעתם אם יתגלחו יראו ילדים].

ובעודי בחור בשיבה, שאלתי לחברי המתגלחים או המסדרים זקנם מדוע הינם נוגעים בזקן? השיבוני, צא וראה שגם גדול הדור פלוני ופוסק אלמוני כשהיו בחור גלח זקנו ואו סדרו, ורק לאחר שהגדילו גדלו זקנם, וגם כיום הם מסדרים זקנם. ואפילו מהזקנים המקובלים צא וראה שחלקם מגלחים זקנם. ע"כ. ועל זה נאמר (מ"ק כה) 'אם בארזים נפלה שלהבת מה יעשו איזובי קיר'. ומה ילמד האדם כמה אחריות גדולה יש עליו, דגם אם אינו מחטיא את הרבים כמו כאן, אך חולשת קיום התורה האדם הזה גורם כאן ולולא דמסתפינא הוה אמירנא דסטרא דעמלק הוא וברוך המציל] וכבר אומרים אנו בתפלתנו תמיד, שיוכנו ה' ב"ה לעשות רצונו כרצונו, ואשרי המחכים.

והניסיון לבחורי החמד אינו קל כלל מכמה וכמה סיבות ואיני רואה צורך לפרטם. ולהבין עד כמה קשה זה להם, אספר שפעם אמרתי לשני בחורי חמד שטרם נגעו בזקנם, שאם לא יגעו בזקנם עד יום חתונתם אתן לכל אחד אלפיים שקלים, וביקשתם שאם יפתם יצרם להורידו יבואו אלי קודם שינגעו בזקנם. ולבסוף לא באו אלי והיה זקנם לבעל משחית, חבל על דאבדין.

וע"כ יש לדבר הרבה בבית ובחוצות על מעלת הזקן, הן מהכתובים והן במעשיות הן מיהודי תימן והן משאר העדות. אך שלא יגיע האדם לטעות ח"ו ויחשוב שאם הוא לא נגע בזקנו ודבר רבות ואף עשה מעשים להראות ולחזק מעלת גידול הזקן בעיני הבריות, שמובטח לו שבניו ואו תלמידיו ילכו בדרכו, כי לא לעולם חוסן, וכשהנערים גדלים חושבים עצמן ל'מבינים' והרבה נערו"ת עושה, והרבה חברו"ת עושה, והכל מכל כל תירוצים שונים ומשונים למי שרוצה למחוק זיו פנים יהודים נושנים, ולהחליפם בני המשכילים.

ואומר כל זאת, למנוע צער גדול וכאב לב רב לאבות המוסרים נפשם על זאת, כי כגודל הציפיות כן גודל האכזבות, ואין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים, להרבות בתפילות שיפתח וירחיב דעת הבריות להוסיף קדושה בפנים יהודיות, ולדכות לשפע רב שנותנות שערות הזקן הקדושות, אכ"ר.

יתגברו משפע בריכה העליונה **הג גספן תחי** היא ובני ביתה וכל יוצ"ת, אשר תורת התשב"ר בפניהם נכוחה, ומחזקים ומעודדים שומרי משמרת יהדות תימן המעטיירה, יה"ר שיתמלאן כל משאלות לבם לטובה, ושפע רוב טובה וברכה ישרו במעונם, ויאריכו ימים ושנים בבריאות איתנה ונהורא מעליא

מחידושי רבותינו

בירור שיטת מהרי"ץ בנוגע לתספורת בימי הספירה

מרן הגאון הרב יצחק רצאבי שליט"א
יומא דהילולא דמהרי"ץ זיע"א – כ"ח ניסן ה'תש"ע ב"שכ"א
מחמת אריכות המאמר, חילקנוהו לשניים, לפניכם ח"א
ושבוע הבא בעה"ת בל"ג ח"ב

פתרונות לפרשת 'חג הפסח'

אחודה חידה! 'משתה אסתר' התקיים בחג הפסח, בזכות 'בעשור' נתלו עשרת בני המן, בזכות 'בלילה הזה' זנו 'בלילה ההוא נדדה' יעוין בילקו"ש בא ובמדרשים.
הזוכה בהגרלה: מי שהכל שלו.
מי בתמונה: הרב יוסף שרעבי.
הזוכה בהגרלה: יאיר טירי.

אזרחי חיפה!
רמז לתספורת
הראשונה של קטן
מן התורה בפרשה
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

כידוע, יש תשובה ידועה של מהרי"ץ בנושא של התספורת בימי העומר. זו אחת התשובות המפורסמות שלו. בד"כ אנשים שמחפשים קולות, נתפסו לתשובה הזאת, שמהרי"ץ מתיר להסתפר בעומר, והם המשיכו עם זה, שגם אפשר לגלח את הזקן בעומר, דברים שבעבר לא היו ולא נשמעו. אבל העניין הזה, שהוא התיר את התספורת בעומר, זה אחד הפסקים הכי מפורסמים שלו. אני זוכר את זה מילדותי, שכולם היו מצביעים על שושנת המלך שמופיע על השתילי זתים, שכותב מנהיגו הקדום להסתפר בכל ערב שבת בימי העומר וכו', נתפסו על זה. אבל טוב, מהרי"ץ התיר, התיר. אבל מה הוא התיר? התיר את הגילוח של הראש, תספורת. אבל מה, תשים לב, תגיד את האמת, אתה אכן מסתפר כל ערב שבת? על מה אתה מדבר? הרי בלאו הכי אתה מסתפר פעם בחודש, אז על מה הנדון? תסתפר בערב פסח, עד ל"ג בעומר זה שלשים ושלשה ימים. כי הרי בד"כ אתה לא מסתפר כל שבוע שבועיים. לא חיפשו להבין, חיפשו היתרים וקולות.

אבל ברצוני לעמוד פה יותר מזה. בשנים האחרונות, אני שומע תלמידי חכמים, שאומרים שמהרי"ץ התיר להסתפר בכל ימות העומר, לא רק בערב שבת. זה כבר דבר שמקומם. אגיד לכם למה, כי לצערנו, ישנם אנשים שטחיים, אפילו שהם מעיינים כביכול בספרים, אבל העיון הוא לא אמיתי, אינו יורד לשרשם של דברים. דהיינו, נכון שכנראה בדורות הראשונים בעבר, קדמונינו הסתפרו בכל ימי העומר, ואולי כל ימות השבוע, אינני יודע. בכל אופן בתקופה של מהרי"ץ, שהוא מדבר עליה, הסתפרו רק בערב שבת. בזמן מהרי"ץ, המנהג היה להסתפר כל ערב שבת. ומנהג זה התייחד על פי הקבלה. על-פי הספר חמדת ימים. ממילא כאשר דנו אם להסתפר בימי העומר או לא, במציאות היה מדובר רק על ערב שבת. כי בלאו הכי ביתר ימות השבוע לא הסתפרו, לא היתה מציאות שהסתפרו. בתקופה שאחרי מהרי"ץ, הדבר נחלש, ולא הסתפרו ממש כל ערב שבת, מעטים הסתפרו. בד"כ הסתפרו כל שבועיים. לא כל ער"ש באופן קבוע, כמו שנתייחד על פי בעל החמדת ימים. הכל קצת נחלש אז, ביראת שמים, בקדושה, וגם בכל מיני הנהגות של קבלה שקצת נחלשו. לכן חלק הפסיקו עם זה, כי זה לא מבוסס על פי ההלכה, לכן זה לא כ"כ החזיק. אבל בזמנו של מהרי"ץ כך היה. גם בזמן אבן ספיר, הוא כותב בספרו שהיו מסתפרים כל ערב שבת, ומדובר לפני מאה וחמשים שנה בערך. אבל הבסיס נשאר כך, שאם הסתפרו בכל שבוע, זה היה רק בערב שבת. לא בכל ימות השבוע.

צריכים לדעת הקדמה אחת. המנהג הזה, להסתפר כל שבוע לכבוד שבת, היה בעיר צנעא ובעוד מקומות שהיו להם את ההנהגות של העיר צנעא. דהיינו תושבים משם שעברו למקומות אחרים. אבל ברוב קהילות תימן, לא היה דבר כזה, לא הסתפרו כל ערב שבת. וגם אם הסתפרו, בכל אופן היה מרחק של חודש, חודש ושבוע, חודש וחצי. יש פה אנשים שיכולים לאשר את מה שאני אומר, שעוד זוכרים. בכל אופן זה ברור כשמש בצהרים. רק שלצערינו, המנהגים בדור שלנו התבלבלו לגמרי.

אתן לכם דוגמא. פעם מישהו הפיץ שמועה ואמר, החליטה שעושים התימנים כפי דעת הרמב"ם, יש הרבה מקומות שלא עשו חליטה. הוא אומר, במחוז כך וכך לא עשו חליטה. מעניין. התפלאתי. הלכתי ושאלתי מישהו מאותו מחוז, יהודי זקן יודע ספר, תגיד לי אצלכם נהגו לעשות חליטה או לא נהגו לעשות חליטה? אמר לי, לא עשו חליטה. אמרתי לו, תגיד לי, אז איך בשלתם את הבשר? אמר לי, היינו מרתיחים את המים היטב, ואח"כ שמים את הבשר בתוכו וכו'. הוא לא אמר את המלה חליטה, אבל זה מה שהוא עשה. אם תדבר איתו ככה, תברר את האמת בצורה יסודית, תגיע אליה. אבל אל תקשקש קשקושים. אם לא מבררים לדעת באמת, הרב הזה איפה היה חי? איך היה המנהג שלו?

בכל אופן, העיקר הוא שאני רוצה לשלול את הטעות הזאת שהפיצו, שכביכול לפי מהרי"ץ מותר להסתפר כל ימות השבוע. אין דבר כזה. מהרי"ץ מתחילת התשובה ועד סופה, מדגיש תמיד שההיתר הוא לכבוד שבת. אכן מהרי"ץ לא כתב את המסקנא בצורה ברורה ומפורשת, למדנו כך וכך, ואולי זה גרם לפירושים לא מדויקים. יכול להיות שגם התשובה שלו ארוכה מדי, אולי קצת התעייפו בדרך להבין מה בדיוק הוא התכוון, ומאידך. אבל כבר מיד בתחילת סימן ע"ו, הוא מתחיל עם הרדב"ז, שיש היתר לכבוד שבת. הרב הגדול הרדב"ז והרי"מ לונזאנו כתבו דכמה קהילות מסתפרים בכל ע"ש לכבוד שבת. ובהמשך, גם אם הוא מביא צדדים מסוימים אחרת, אבל ברוב המקומות הוא מדגיש את העיקר וכותב, מצוה לגלח השערות כשהן גדולות לכבוד שבת, שזהו מכלל העונג. אתה לא יכול לקבל מנהג שסותר דברי נביאים וקראת לשבת עונג. המנהג לא דוחה את המצוה. אם המצוה מתבטלת בגלל מנהג, בודאי שהמנהג לא תופס. ומכאן יתברר לך דהאיי מנהגא כיון דיש בקיומו הפסד מצוה לגלח בע"ש, אינו מנהג כלל. וא"כ לפי זה א"צ התרה כלל. הוא כבר מצדד שאולי אפילו לא צריך להתיר את זה, זה מותר מאליו. וזה המהלך. וגם סופו של הדבר הוא מסיים, כ"ש כאן דאדרבה ראיות מכריחות דאין לבטל עונג שבת משום הא, ואדרבה איכא הפסד מצוה. ז"א, רוח הדברים ברוב המקומות, שעיקר ההיתר הוא לכבוד שבת. כך הבינו גם המקצרים של תשובותיו, בעל תורת חכם ובעל שושנת המלך. אם כן, גם אם יש היתר כזה, אמרנו שזה רק לאלו שנהגו להסתפר לכבוד שבת. ואלו שלא נהגו כך, הם קיבלו את המנהג הזה ברצון. כל הכפייה מה שהיה, היתה רק בעיר צנעא. במקומות אחרים, המנהג הזה לא התקבל בכפייה, אלא התקבל ברצון. מאה שנה לפני מהרי"ץ כבר מזכירים זאת חכמי תימן. מהרי"ץ מזכיר מנהג זה, ומובן שהתקבל בלי לכפות אותם. לא היו צריכים לכפות אותם, משום שבלאו הכי הם הסתפרו אחרי חודש. כל הכפייה היתה רק במקום שנהגו להסתפר כל ער"ש.

לעילוי נשמת סעדיה בן מנצור ז"ל,
רפאל בן סעדיה ז"ל, משה בן סעדיה
ז"ל, רדה בת עווד ע"ה, תנצב"ה

לרפואת סעדיה
עדי בן שלום
צובירי בשכחע"י

לז"ש
תומר ישראל בן יעקב
ואודליה בת מנשה

מהליכות אבותינו

חינוך ילדים

ידוע ומפורסם לכל, כי יהודי תימן השקיעו עמל רב בחינוך בנים לתורה וליראת שמים, עד שכמעט ניתן לומר עליהם 'אין פרץ ואין יוצאת... וכבוד מורא אב ואם כמורא שמים. נעלה את אשר הוא בספר זכר צדיק עמי' – על הרב אברהם ועדי זצ"ל ז"ל:

ברצוני לציין מאורע אחד למזכרת עד כמה היה מוראו מוטל עלינו, עד שאפילו כשהיה מביט עלינו מבט של גערה היה משפיע הדבר עלינו במקום מרדות. זכור אני כי פעם בימי ילדותי היינו בבית משתה, אני ישבתי לפני אבי, כנהוג במסיבות בתימן שכל אחד מושב את ילדיו לפניו, קרוב לסיום המסיבה, התחילו הילדים לעזוב את מקומם ולהתקבץ שורות שורות ולשוחח כדרך הילדים, וגם אני נמשכתי עמם, וכשהורגשה קצת הברת הילדים התעוררו האבות לקרוא כל אחד לבנו לשוב אל מקומו, והיו ילדים שסירבו שהיה לאבותיהם געגועים עליהם ומכללם אחד ההורים שישב על יד אבי שבנו סירב לשמוע אליו, הוכיח אותו על כך ואמר לו שבודאי שאינו מחנך את בנו בבית כראוי, ומשום כך הוא ממרה דברו ומסרב לשמוע בקולו, ואמר לו ראה כאשר אקרא לבני שלום פעם יחזור למקומו, וכן עשה, ובשובי לפני אל מקומי התרגשתי מרוב מורא וגעיתי בבכיה, הרגיעני והסביר לי כי הוא הראה לשכנו כמה ילדים מחונכים ובעלי משמעת כל זה השיג אבי ז"ל לא על ידי מכות אלא בהטלת מורא בלבד, כי היתה אהבתו לנו כמוסה בלבו והבליטה לנו רק אחרי שגדלנו. עכ"ל.

ודברים מעין אלו שמענו רבות מהדור הקודם, ואף אני במקרובי אגיד, כי כל מי שהכיר את זקניי אם אימי זצ"ל, סיפר שחינוכו היו בעינים בלבד. ולא בחינים הוא זה, כי כבר אמרו חכמים מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים, ויה"ר שנוכה לזה.

רק מה, אנחנו מכל התשובה הארוכה הזאת של מהרי"ץ, הוצאנו הלכה. כיון שבזמנינו, בלאו הכי לא מצוי שאנשים יסתפרו כל ער"ש, על פי זה כתבנו בשו"ת עולת יצחק וגם בשע"ה, שאנשים שמשום מה שכחו, היו טרודים ולא הסתפרו לפני פסח ושערם מגודל, והם סובלים מהשיער, א"כ לכבוד שבת יש להם היתר. אבל רק אם זה לכבוד שבת. והכל ע"פ דעת מהרי"ץ. למרות שבתנימן היו כאלה שלא הסתפרו, גם אם סבלו, אפילו שהיה קשה להם, ואפי' אם לא הסתפרו לפני פסח, עדיין המשיכו ולא הסתפרו עד ל"ג או עד ערב שבועות. היו שלא הסתפרו למרות הקושי. אבל לפי דעת מהרי"ץ, המנהג הזה לא תופס, אם הדבר שולל את כבוד שבת. בפרט שזה על תלמידי רע"ק, יש פה גם פילפול שלם גבי אבילות ישנה וכו' וכו'. אולי לא נכנס לכל פרטי הפרטים של הדברים, אלו דברים עמוקים, מי שיראה זו תשובה ארוכה בשו"ת פעו"צ חלק ב' סימן ע"ו.

בכל אופן זאת המסקנא להלכה למעשה. הדברים הללו, לפי עניות דעתי, ברורים כשמש בצהרים. אף אחד לא יכול לקחת על עצמו אחריות.

לרפואת ולזוג הגון הרה"ג

יחיאל בן יוסף גרפי בשכחע"י

התלמיד היקר
ישי אגסי נ"י
אשר מצטיין מזה
תקופה ארוכה
בתפילותיו היפות
קיבל שי נאה
סט תכלאל
יה"ר שיתקבלו
תפלותיו ברצון
אכ"ר

לא תקיפו פאת ראשכם (ויקרא יט. כז)

כתוב בספר רבי יהודה החסיד ז"ל, שמי שמגלח זקנו באים אחרי מותו שדים כעין פרות ודורסים על זקנו. ונראה לי לתת טעם לזה, כי לכן פאת ר"ת פרה אדומה תמימה, כי הנה הפרה באה לכפר על מעשה העגל שעבדו עבודה זרה, ולכן כל מי שמגלח זקנו ככומרי ע"ז שאינם מניחים פאות, ראוי שיענש בפרות כדי לכפר עונו. כמו שהפרה מכפרת על עון העגל. ובספר שפתי כהן ז"ל, כי העובר על לאו זה ולא שב, סופו להיות שמש לע"ז, בדרך שהלך בה מוליכים אותו.

(עין החיים' למהר"ם נדף זצ"ל)

פניני הלכה

המשך מהעמוד הראשון בקדושתה [אפילו] נגד הארון שבו הס"ת, עם כל זה בתר מחשבת הלב אזלינן וה' יראה ללבב וכו' עכ"ל. ומפני כן שמו שערות הזקן בספר, קדושה אצל קדושה. ואמנם הגרי"ח בשו"ת תורה לשמה סימן ש"ז כתב להזהיר את המון העם דלא אריך למעבד הכי יעו"ש, וכיון דרב גובריה גם בנסתר (והוא עצמו דיבר בסוד זקן ארוך בספרו הנזכר בסימן תמ"ז) וכאן הסתיר פניו מזה, צריך לומר דסבירא ליה דכל זה בעודן מחוברים. אבל כיון דנתלשו פקעה קדושתם, ולא דמו לציציות, וצ"ע מאי שנא. וע"ע שו"ת רבבות אפרים חלק ב' סימן ס"ב. ויתכן דמעיקרא בדורות הראשונים עשו בשערות אלו סימן למקום הפסק לימודם, ובכי האי גונא גם הגרי"ח מודה דשרי, כדמוכח מדבריו שם בתר הכי לגבי בתי עינים (דהיינו הנקראים בזמנינו "משקפיים"), אלא שאח"כ נשתרבו הדבר להניחם שם גם בסתמא. ואולי גם בציציות ס"ל להגרי"ח שאין לעשות כן, כנראה מזה שבספרו בן איש חי שנה א' לך סוף סעיף י"ט כתב שיש מחמירין לגנום, ולא הזכיר מ"ש האחרונים לעשות בהם סימן בתוך ספר. ומתוך מ"ש בכף החיים הלכות ציצית סימן כ"א סק"ח מתבאר בהדיא דלמהרי"ל וסיעתו גונום הציציות תוך הספר סתם, ורק למהר"י וי"ל טוב לעשות מהם סימן יעו"ש. הלבך נלע"ד שגם בנ"ד הנהגים להצניע בתוך הספר שערות הזקן שנתלשו יש להם על מה שיסמוכו, אלא שיותר טוב להניחם שם לסימן. שו"ר בליקוטי מהרי"ח חלק א' סדר קביעת עתים לתורה, שקיים המנהג לגנום שערות הזקן שנתלשו בתוך הספר. גם בשמירת הגוף והנפש סימן ל"ה אות ד' הביא סמוכות להרבה אנשי מעשה שנהגים לגנום בתוך הספר. וכן בשו"ת שארית ישראל (לנדא) סימן קל"ז הביא מקור להנהגים ליתן שערות זקנם בתוך הספר שלומדים בו, הובא בשערי זוהר על מסכת סנהדרין דף ק: ד"ה זלדקן. וע"ע בית אהרן וישראל גליון נ"ט דף קנ"ב קנ"ג.

לעילוי נשמת חיים בן יחיאל נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,
דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיאל נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל,
יפה בת יחיאל נהרי ע"ה, תנצב"ה

חכמי תימן

הרב יעיש בן שלום ריעאני זצ"ל
חי לפני כמאה וחמישים שנה.
חיבר ספר בשם 'חידושי שמן
רענן'. תנצב"ה.

פירותיהן בעולם הזה...

מבצע לימוד תורה בימי

חג הפסח הניב תוצאות

ברוכות, ופירותיהן היו

מאות שקלים שחולקו

לתלמידים אשר עמלו

ולמדו תורה בחג

בנעימים

אשריכם תלמידי

חכמים...

ויש משונים עם עצמים
בחצר.. בהפסקה

תפארת בנים

עדין לגדולות...

הבחור הנעים שלמה טסה נ"י אשר עומל על
התורה ועל העבודה ומפאר את הת"ת
זכה במבחן על עץ חיים אגדתא דפסחא אשר
מתקיים ע"י מוסדות פעולת צדיק ב"ב
בנשיאותו של מרן שליט"א. אשריכם ת"ח...

לפעמים צריך גם שיעור בשמש...

בדרכיהם אתהלך...

החכמה תחיה בעליה

יהודי אחד היה מהלך באחד מרחובות העיר צנעא, וחמורו נושא עצים. בעת הילוכו היה צועק ואומר, טריק טריק, שתרגומו דרך דרך. כך נהגו לומר, כדי שהאנשים הרבים המהלכים ברחוב, יצדדו את עצמם מן הדרך, ויפנו מקום לחמור לעבור בו, שלא יזוק אחד מהם מהמשא שעל גבי החמור.

והנה, ערבי אחד עמד באמצע הדרך, וכששמע את היהודי צועק טריק טריק, לא צידד את עצמו, מפני גאוותו, בחשבו שלא מגיע ליהודי שהוא יצדד עצמו מפניו, וקל וחומר מפני חמורו. גאוות הגוי גרמה לו, שאחד העצים פגע בעינו עד שיצאה ממקומה. מיד הלך הגוי להתלונן אצל האימאם (מלך תימן) ולתבוע את היהודי למשפט, וטען שהיהודים מזולזלים בכבוד המוסלמים ואף מזיקים להם.

האימאם שלח שני חיילים להביא לפניו את היהודי אל האימאם, עשה את עצמו כאלם, ולכן הרים את ידו ונענע את ראשו, לסימן שאלת שלום והחזרת שלום למלך וליושבים שם. אחר כך ישב לשמוע את טענת הגוי. הגוי התחיל לקלל את היהודי, ולהעליל עליו, שכביכול הוא היה נושא על חמורו עצים ארוכים, והולך ברחוב העיר ומזיק לגויים תושבי הארץ הנכבדים. היהודי המשיך לעשות את עצמו כאלם, כל זמן שהערבי דיבר נגדו בעזות מצח, בחמימות מוח ובחרון אף, ולא ענה מאומה על דברי הגוי.

אמר לו המלך, יהודי, תשיב על טענתו. אך גם אז, היהודי לא דיבר מאומה, אלא היה מרמוז למלך כאלם, שטענת הגוי שקר לחלוטין. צויה עליו המלך שישב ויאמר את דבריו בפיו, אולם היהודי רמו להם שוב, שאינו יכול לדבר. הגוי התובע לא יכל לסבול את התנהגותו של היהודי, שעושה את עצמו כאלם ואינו משיב על טענתו, ואז נתמלא חימה ואמר, שקרן הוא היהודי הזה. הלא היה צועק ואומר טריק טריק (דרך דרך), וכעת עושה את עצמו כאלם.

אז פתח היהודי את פיו ואמר לאימאם, אלא צרך, יא סידי. שפירושו, הנה הדין לפניך, אדוני. כלומר, הנה הוא מעיד על עצמו שכבר שמע אותי צועק ואומר, טריק טריק (דרך דרך), כמנהג. אם כן, כעת מה לו כי ילין עלי. היה לו לצדד את עצמו מפני החמור, שלא יזיק לו במשא העצים שעל גביו, כפי שעשו שאר בני אדם שהיו שם.

האימאם שהתפעל מחכמת היהודי והבין כי זכאי הוא, השיב לגוי התובע ואמר לו, שארע אלחמאר, מש אליהודי. שתרגומו, תתבע את החמור, ולא את היהודי. כלומר, היהודי ניצח אותך בחכמתו. כששמע הגוי את הדבר יוצא מפי המלך, חפו פניו והלך לדרכו בבושת פנים.

(בחיבורי סגולה עמי קצ"ו)

התודה...

כסא דנחמא

נשגור קמי ידיונו היקר, התורם הנכבד,

ה"ה איתן גרמזה הכחן הי"ו

בפטירת האבא, אשר נדב מהונו לת"ת

ה"ה אלעזר ס ציון ז"ל

אשר נתיסר בייסורים,

ועלתה נשמתו בטוהרה למרומים

תעמוד לו זכותו וזכות אחיו הגדולה,

אשר תומכים הרבה בתלמוד תורה.

לימוד תשב"ר אשר הבל פיהם קדוש

ונעלה, יחיו לו לרצון לפני שוכן מעלה.

ותהא נשמתו ערוה בערור החיים,

עם צדיקים ישרים וברים.

ואת כל בני המשפחה השי"ת ינחם,

ועליהם יפרוס סוכת שלומו וירחם.

וטובה וברכה ובריאות ואריכות ימים,

יהא מתת חלקם כל הימים.

הסאבים יחיו את כסא המשפחה,

תלמוד תורה "עטרת חיים" אלעד, לבני ק"ק תימן

והקדושה

הערות, הארות ותשובות לחידות

ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009

או במייל:

e0504150896@gmail.com

לזש"ק

יובל בן דוד

ורות בת זכריה

לזש"ק

שלום בן יעקב ומירב

טליה בת מנשה